

Sisäministeriölle

Pyydettynä lausuntona hallituksen esitysluonnoksesta rahankeräyslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi Väestöliitto ry lausuu kunnioittaen seuraavaa:

Väestöliitto kannattaa sitä, että nyt voimassaolevasta lupamenettelystä siirryttäisiin kevyempään ilmoitusmenettelyyn. Menettelyn keventäminen lyhentäisi keräysten toteuttamisaikoja ja helpottaisi erityisesti pienten ja vähävaraisten järjestöjen mahdollisuutta toteuttaa keräyksiä. Juuri tällaisten järjestöjen toiminta on usein myös varsin riippuvaista keräyksin hankituista varoista.

Lupamenettelyn keventäminen ei kuitenkaan saa merkitä sitä, että keräysten valvonnasta luovutaan tai että muutos lisääisi väärinkäytösten mahdollisuutta. Kolmannen sektorin varainkeräysten onnistuminen jatkossakin edellyttää sitä, että suurella yleisöllä säilyy käsitys siitä, että kerätyt varat käytetään ilmoitettuun tarkoitukseen eikä kerääminen mahdollista rikollista toimintaa. Keräystoimintaa ja sen valvontaa tulee mielestämme jatkossa kehittää entistä läpinäkyvämpään suuntaan.

Katsomme, että tehdyt esitykset julkisesta rahankeräysrekisteristä, ilmoitusvelvollisuudesta, tilivelvollisuudesta ja velvollisuudesta käyttää rahankeräystuotto ilmoitettuun keräyskohteeseen riittävät rahankeräystoiminnan rehellisyyden turvaamiseksi ja voimme tältä osin yhtyä tehtyihin esityksiin.

Sen sijaan Väestöliitto vastustaa ehdottomasti sitä, että rahankeräysmahdollisuus ulotettaisiin koskemaan myös muita yhteisöjä kuin yleishyödyllisiä yhteisöjä ja säätiöitä.

Esityksessä ei ole mitenkään perusteltu sitä, miksi tällainen muutos olisi tarpeen ja mitä hyötyjä siitä seuraisi. Sen sijaan siinä todetaan, että muutoksen myötä kilpailu rahankeräysmarkkinoilla tulisi yhä enemmän kiristymään keräyskohteiden ja vaihtoehtojen lisääntymisen myötä.

Pidämme itsestään selvänä sitä, että ehdotettu muutos vähentäisi järjestöjen mahdollisuuksia hankkia varoja toimintaansa aikana, jolloin niiden mahdollisuudet saada julkista tai RAY:n tukea ovat muutenkin heikentyneet. Tämä seurauksena monet sellaiset palvelut, jotka nyt on toteutettu kolmannen sektorin voimin, joko lakkaisivat tai ne siirtyisivät valtion tai kuntien maksettaviksi.

Suurten liikeyritysten tulo keräysmarkkinoille heikentäisi olennaisesti järjestöjen keräysmahdollisuuksia, koska liikeyritysten keräys- ja mainosbudjetit olisivat suuruudeltaan aivan muuta kuin pienten järjestöjen. Tällöin on erittäin suuri vaara, että pienten järjestöjen keräykset jäävät suurten yritysten keräysten jalkoihin.

Esitetty muutos olisi myös omiaan hämärtämään suuren yleisön käsitystä järjestöjen työstä ja sen merkityksestä. Tämä olisi erittäin valitettavaa aikana, jolloin niiden merkitys yhteiskunnan tukiverkkojen ylläpitäjänä on vahvistunut ja tulee edelleen kasvamaan.

Ehdotettu muutos synnyttäisi myös vaikeita verotuksellisia ongelmia, kun jokaisen keräyksen kohdalla jouduttaisiin arvioimaan, onko kyse verotettavasta tuotosta vai lahjoituksesta.

Joukkorahoitusta koskevat kysymykset tulee mielestämme käsitellä omassa laissaan eikä niitä tule sekoittaa yleishyödyllisiin rahankeräyksiin.

Katsomme, että hallituksen esitys tulee vetää takaisin ja valmistella asia uudelleen siltä pohjalta, että yleishyödyllisten yhteisöjen yksinoikeus rahankeräykseen säilytetään.

Helsinki 28.11.2014

VÄESTÖLIITTO RY

Maria Kaisa Aula
puheenjohtaja

Kari Lankinen
kehitysjohdaja